

Handlingsplan

Handlingsplan 2020-2023
Upprättad av: Maja Wadstein och
Cecilia Axelsson, GR

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Göteborgsregionen 2020
Box 5073, 402 22 Göteborg
www.goteborgsregionen.se

Innehåll

Om handlingsplanen	4
Arbetsgruppens syfte.....	4
Göteborgsregionens definition av social hållbarhet i samhällsplanering.....	4
Göteborgsregionens strategiska inriktning 2020-2023	5
Agenda 2030.....	5
Fortsatt arbete.....	5
Gemensamma utmaningar att arbeta med genom kunskapsspridning, erfarenhetsutbyte och metodutveckling.....	6
Kort sikt (hösten 2020 – våren 2021).....	7
Medellång sikt (2021-2022).....	7
Lång sikt (2022 – nästa mandatperiod).....	8
Bilaga. Förslag på indikatorer för social hållbarhet i samhällsplanering	9

Om handlingsplanen

Handlingsplanen beskriver det fortsatta arbetet för arbetsgruppen för social hållbarhet under 2020-2023 med gemensamma utmaningar och prioriterade aktiviteter på kort, medel lång och lång sikt. Handlingsplanen har tagits fram av samordnare på GR och bearbetats tillsammans med arbetsgruppen under våren 2020. Handlingsplanen bygger vidare på den tidigare handlingsplanen från 2016 med medskick från GR:s nätverk för samhällsbyggnadschefer och socialchefer.

Handlingsplanen behöver anpassas efter rådande situation i samhället och händelseutvecklingen för Covid -19 då situationen även på sikt kommer att leda till stora konsekvenser. Handlingsplanen behöver därför utrymme för flexibilitet och kommer ses över årligen av arbetsgruppen.

Det finns en budget på ca 80 000 kronor för att genomföra handlingsplanens aktiviteter på kort sikt. Ambition är även att söka externa medel för att genomföra aktiviteter i handlingsplanen.

Arbetsgruppens syfte

Samhällsbyggnadschefsnätverket och socialchefsnätverket vid GR har sedan 2015 en arbetsgrupp för social hållbarhet. Gruppens arbete syftar till att främja social hållbarhet i Göteborgsregionen genom kunskapspridning, erfarenhetsutbyte och metodutveckling. Fokus är sociala aspekter i samhällsplaneringen och samhällsbyggandet.

Arbetsgruppen består av tre socialchefer och tre samhällsbyggnadschefer. Ambitionen är att få till ett gemensamt arbete över sektorsgränserna, socialt arbete och samhällsbyggnad, som leder till konkret handling i verksamheterna.

Göteborgsregionens definition av social hållbarhet i samhällsplanering

Arbetsgruppen har, med utgångspunkt i Agenda 2030, regionala mål samt en kunskapsöversikt om social hållbarhet ur ett samhällsplaneringsperspektiv definierat social hållbarhet i GR som:

Jämlik tillgång till:

- välfungerande boende- och livsmiljöer
- rekreation (natur, fritid och kultur)
- service och kollektivtrafik

över tid och rum.

Tillit och social sammanhållning genom:

- delaktighet
- mötesplatser
- sammanlänkande stråk.

Förslag på indikatorer till definitionen har tagits fram tillsammans med bland annat forskare från RISE och FoU i Väst. Indikatorerna kan kopplas till data för att följa upp social hållbarhet i Göteborgsregionen. Se bilaga för indikatorer.

Göteborgsregionens strategiska inriktning 2020-2023

Inriktningens fokusområde *Fysisk planering* lyfter att bostadsförsörjningen bör ses ur ett regionalt perspektiv och samordnas med övrig planering. Nya bostadsområden behöver präglas av mångfald och tillgänglighet samt ligga nära kollektivtrafik och samhällsservice.

Fokusområden *Social sammanhållning och trygghet* pekar på att det behövs ett socialt perspektiv i samhällsplaneringen och mer kunskap om vilka boendelösningar som fungerar bäst för grupper med behov av särskilt stöd. Trygga miljöer skapas med en genomtänkt samhällsplanering där människor har nära till service och kultur.

Agenda 2030

Arbetsgruppens arbete har koppling till ett antal mål i Agenda 2030:

Mål 3: God hälsa och välbefinnande

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Fortsatt arbete

Med utgångspunkt i arbetsgruppens syfte, GR:s definition av social hållbarhet, GR:s verksamhetsinriktning och Agenda 2030 har arbetsgruppen gemensamt identifierat ett antal prioriterade utmaningar samt aktiviteter för det fortsatta arbetet kopplat till utmaningarna.

Gemensamma utmaningar att arbeta med genom kunskapsspridning, erfarenhetsutbyte och metodutveckling

Bostadsförsörjning

En utmaning är att nybyggda bostäder och renoveringar i det befintliga beståndet leder till boendekostnader som är för dyra att bära för stora grupper i samhället. Vi behöver arbeta med frågeställningar kopplade till billigare bostäder och kommunernas rådighet.

Boendesegregation

Boendesegregation är en regional utmaning som inte stannar vid kommungränsen. Bostadsområden behöver präglas av mångfald och tillgänglighet samt ligga nära kollektivtrafik och samhällsservice.

Krav och villkor för socialt hållbart byggande

Det är en utmaning för kommuner att tillgodogöra sig befintliga och utveckla nya modeller för att ställa krav och villkor med syfte att skapa en byggd miljö som i högre utsträckning leder till social hållbar utveckling.

Tvarsektoriell samverkan

För att stärka sociala perspektiv i samhällsplaneringen behövs fungerande och långvarigt stabila samverkansformer. En utmaning är att identifiera inom vilka områden vi ska stärka den gemensamma kunskapsmassan samt att hitta former för att hantera sektorernas olika tidsperspektiv.

Kort sikt (hösten 2020 – våren 2021)
Aktivitet: På spaning efter ett socialt hållbart samhälle <u>Hur:</u> Webinarium under senare halvan av november 2020 på tema Trygghetsboende. GR tar fram plan.
Aktivitet: Sprida metoderna i den digitala verktygslådan för socialt hållbar planering till fler kommuner. <u>Hur:</u> Studiebesök hos kommunerna från projektet Social innovation i samhällsplanering (digitalt alt. fysiskt). Plan tas fram av GR. <u>Hur:</u> Paketering av metoderna - kommunikationsmaterial ska kunna användas i olika sammanhang (GR processtöd, projekt, kommunbesök). Plan tas fram av GR med stöd av kommunikatör.
Aktivitet: Konsekvenserna av Covid-19 för social hållbarhet. <u>Hur:</u> Arbetsgruppen reflekterar över konsekvenserna av Covid-19 för social hållbarhet i Göteborgsregionen på ett av mötena hösten 2020. GR tar fram upplägg och föreslår datum.
Aktivitet: Ta tillvara goda exempel på modeller och metoder från andra offentliga och privata aktörer, exv. genom seminarier på spaning.
Medellång sikt (2021-2022)
Aktivitet: Fortsätta arbeta med att testa verktyg och metoder i den egna kommunen och i samverkan med andra för att integrera social hållbarhet i planprocessen. <u>Hur:</u> GR erbjuder kommunerna processtöd i framtagandet av riktlinjer för bostadsförsörjning.
Aktivitet: Arbeta med regionala perspektiv på gemensamma utmaningar så som boendesegregation och bostadsförsörjning <u>Hur:</u> Projekt för att ta fram nulägesbeskrivning av boendesegregation i Göteborgsregion och över tid (Delmos statsbidrag 2020). Pågår juli 2020 – april 2021. Arbetsgruppen utgör referensgrupp i projektet. Regionala kartbilder tas fram under projektiden.
Aktivitet: Samarbete med forskning.
Aktivitet: Skapa förståelse för frågorna hos politiken, exv. genom kommunikationsinsatser. <u>Hur:</u> Projekt för att ta fram nulägesbeskrivning av boendesegregation i Göteborgsregion och över tid (Delmos statsbidrag 2020). Pågår juli 2020 – april

<p>2021. Arbetsgruppen utgör referensgrupp i projektet. Politiker bjuds in till mötesplats våren 2021.</p>
<p>Lång sikt (2022 – nästa mandatperiod)</p>
<p>Samverka med andra regioner inom Sverige och Europa. <u>Hur:</u> GR ser över möjlig samverkan med andra regioner av Sverige/Europa/världen. Kan ICLEI vara ett möjligt sammanhang för att utveckla kopplingen till andra regioner?</p>
<p>Med hjälp av indikatorer utveckla analysverktyg för uppföljning och lärande. <u>Hur:</u> Projekt för att ta fram nulägesbeskrivning av boendesegregation i Göteborgsregion och över tid (Delmos statsbidrag 2020). Pågår juli 2020 – april 2021. Arbetsgruppen utgör referensgrupp i projektet. Modell för uppföljning tas fram under projekttiden.</p>

Bilaga. Förslag på indikatorer för social hållbarhet i samhällsplanering

Definition av social hållbarhet i samhällsplanering i Göteborgsregionen	Indikatorer
Jämlik tillgång till välfungerande boende- och livsmiljöer	tillgång till variation av lägenhetsstorlek och lägenhetsformer
	tillgång till variation av bostäder och lokaler för privat näringsverksamhet, offentlig service och rekreation
	tillgång till variation av prisnivå för offentliga lokaler
	tillgång till variation av prisnivå för bostäder (hyresnivå kontra prisnivå ägda bostäder)
	tillgång till god luftkvalitet (inte överskrida luftkvalitetsnormer)
	tillgång till bullerfria miljöer (max 55 dbA)
	tillgång till trygga och väl underhållna utemiljöer (förekomst av skräp, vandalisering, skötsel av fasader etc)
Jämlik tillgång till rekreation (natur, fritid och kultur)	tillgång till kulturella symboler eller byggnader och/eller platser som berättar något om platsens historia och identitet
	tillgång till grönområden som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära
	tillgång till kollektivtrafik för att nå naturområden eller besöksmål som ligger En bit bort
	tillgång till lokaler för kulturutövning som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära eller En bit bort
	tillgång till besöksmål som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära eller En bit bort.
	tillgång till naturområden, offentliga mötesplatser eller besöksmål som ligger Nära eller En bit bort med cykel eller gång på ett säkert sätt
	tillgång till odlingsmöjligheter på Gårdar, i Grannskapet eller Mycket nära
	tillgång till mötesplatser som är öppna under skollov och helger
Jämlik tillgång till service och kollektivtrafik	tillgång till service (till exempel fördelningen mellan privat respektive offentlig service) som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära eller En bit bort. (till exempel öppettider och karaktär på). Exempelvis post- och paketombud, apotek, livsmedel o.s.v.
	tillgång till till kommunal förskola inom gång- eller cykelavstånd
	tillgång till till kommunala skolor där en majoritet av eleverna uppnår gymnasiebehörighet inom gång- eller cykelavstånd
	tillgång till stora affärskedjor respektive lokala näringsidkare
	tillgång till kollektivtrafik xx meter från hyres/ägd bostad (1000 m till spårbunden och 500 m till buss)
	tillgång till gång- och cykelväg mellan bostäder och kollektivtrafik

	tillgång till komfort (ex väderskyddad hållplats), fysisk tillgänglighet (på fordon och vid hållplats) i kollektivtrafiken
Tillit och social sammanhållning genom <u>delaktighet</u>	tillgång till föreningsverksamhet (antal aktiviteter och former av föreningar)
	tillgång till lokala sociala rörelser
	tillgång till offentliga lokaler som finns tillgängliga
	tillgång till lokala strukturer för dialoger med kommunala förvaltningar och andra aktörer i området (fastighetsägare, föreningar, sociala rörelser)
Tillit och social sammanhållning genom <u>mötesplatser</u>	tillgång till sociala projekt/aktiviteter som drivs av aktörer (exempelvis fastighetsförvaltare, föreningar, sociala företag, sociala rörelser) som är verksamma i området
	tillgång till gemensamma och återkommande evenemang som engagerar många olika aktörer i området (t ex Hammarkullenkarnevalen)
	tillgång till gemensamma lokaler och offentliga mötesplatser (platser, torg, grönområden) som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära eller En bit bort.
	tillgång till lokaler eller platser för kulturutövning som ligger i Grannskapet, Mycket nära, Nära eller En bit bort.
	tillgång till gratis aktiviteter, vid olika tidpunkter på dagen, under året och olika veckodagar
Tillit och social sammanhållning genom <u>sammanlänkande stråk</u>	tillgång till korta vägar till fots eller cykel (genhet) mellan olika målpunkter i stadsrummet
	tillgång till stråk mellan målpunkter som upplevs säkra och positiva (den fysiska utformningen påverkar kvalitativa upplevelsen av olika stråk)
	tillgång till säkra (trafiksäkra samt upplevd trygghet) övergångar/underfarter över barriärer och genomfartsleder